

A Befogadás Napja

Magyarország 1989-ben kiváltotta a világ csodálatát, a magyar népnek olyan vezetői voltak akkor, akiknek volt bátorságuk kockáztatni, és döntésük a menekülteknek az egyetlen reménysugarat jelentette - mondta Kozma Imre, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke a Befogadás Napja rendezvénysorozat megnyitóján.

A Magyar Távirati Iroda tudósítása szerint a csaknem ötvezer keletnémet menekült befogadására emlékezve Kozma Imre úgy fogalmazott, azt ünnepeljük, hogy 1989-ben a zugligeti egyházközség tagjai az egyetlen lehetséges választ adták az eseményekre: a befogadást. Felidézte: amikor ő és a magyar származású Csilla von Boeselager német bárónő igent mondott a nyugatnémet nagykövetség kérésére, hogy segítsenek gondoskodni a keletnémet menekültekről, akkor "ez az igen hiteles válasz volt", és erre az "igenre a zugligeti közösség tagjai már évek óta edzették a lelküket".

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapító elnöke kiemelte, a 25 évvel ezelőtti befogadás nemcsak a keletnémet menekülteknek jelentette az életet, hanem azoknak is, akik befogadták őket, mert az "embernek szüksége van arra az érzésre, ami akkor tölti el, amikor jól tesz".

Kozma Imre megköszönte Németh Miklós volt miniszterelnöknek, hogy 25 évvel ezelőtt rendszeres látogatója volt a zugligeti menekülttábornak és jelenlétével bátorította a tábor lakóit, majd átadta neki az erre az alkalomra alapított Csilla von Boeselager-díjat.

Balatoni Monika, a Külgazdasági és Külügyminisztérium kulturális diplomáciáért felelős államtitkára az eseményen kiemelte: a magyar "a szabadság népe", ezért a kaput és a határokat megnyitva "Magyarországon keresztül a szabadság útja megnyílt a keletnémetek előtt". Komoly politikai stratégia kellett ahhoz, hogy az akkori politikai vezetés elérte: a keletnémetek visszatérhettek hazájukba - fogalmazott.

Az államtitkár hangsúlyozta az emlékezés jelentőségét, hiszen - mint mondta - az idő halad, és egyre inkább eltűnnek az élők sorából azok, akik emlékeznek az 1989-ben történetekre. Nagy hangsúlyt kell helyezni arra, hogy az utókorban Magyarország sikeres szerepvállalása maradjon meg, ezért is az a szlogenje ennek az évnek, hogy Közös siker - tette hozzá.

Balatoni Monika hangoztatta: emlékezni kell arra, hogy a magyar nép mi mindent tett Közép-Európa szabadságáért. "Magyarországnak nagy szíve van", és 1989-ben olyan vezetői voltak, akik a történelmi pillanatban merték vállalni a nehéz döntéseket - mondta. Arra is kitért, hogy az a szeretetteljes munka, amelyet az MMSZ véghez vitt, Magyarország komoly dicsősége, és azt mutatja, hogy ennek a nemzetnek voltak és vannak nagy alakjai. Méltán lehetünk büszkéek az eseményekre - tette hozzá az 1989-es történésekre utalva.

Gerhardt Ferenc, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) alelnöke arról beszélt, a 2014-es érmekibocsátási programjuk elkészítésekor nem volt kétséges, hogy abból nem hiányozhat a Máltai Szeretetszolgálat korszakalkotó tetteinek megőrzése. A 2000 forint névértékű érmén az emberi szeretet és a feltétel nélküli segítőkészség jelene látható: Szent Erzsébet kenyeret nyújt egy idős embernek - magyarázta. Hozzátette: az érme hátlapján egyebek mellett az MMSZ emblémája és jelmondata szerepel.

Az esemény elején levetítették Angela Merkel videoüzenetét, amelyben a német kancellár méltatta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkáját, megköszönte Kozma Imrének és munkatársainak, hogy segítséget nyújtottak a keletnémet menekülteknek 1989-ben. Angela Merkel azt is kiemelte, a németek hálásak a magyaroknak azért, hogy hozzájárultak a német egység megvalósításához.

A sajtótájékoztató után Kozma Imre és Balatoni Monika jelképesen átvágta az 1989-es vasfüggöny-installációt az újrakepített menekülttábor területén.

A Befogadás napja kétnapos programsorozaton felelevenítették a 25 évvel ezelőtti eseményeket. A rendezvényen több kiállítás is megtekinthető volt az 1989-es eseményekről, filmet vetítettek a szeretetszolgálatról. Délután ünnepi szentmisét tartottak a zugligeti Szent Család plébániatemplomban Erdő Péter bíboros vezetésével.

Pénteken pódiumbeszélgetést tartottak gyakori önkéntes segítők és volt menekültek részvételével, továbbá bemutatták Joachim Jauer Urbi et Gorbi című könyvének magyar kiadását. A könyv egy német újságíró, a ZDF egykori budapesti tudósítójának szemszögéből mutatja be a határnyitást.

A Befogadás Napja című kétnapos rendezvénysorozat második napján szervezett kerekasztal beszélgetésen Kozma Imre emlékeztetett: a máltai rend magyar és a német tagjainak közös sikere, hogy 25 évvel ezelőtt segíteni tudtak az ide érkező keletnémeteknek.

Joachim Jauer német újságíró, a ZDF korábbi budapesti tudósítója arról beszélt, hogy a nyugatnémet nagykövetség hamar megtelt menekültekkel, működésképtelenné vált. Nagy tanácstalanság uralkodott a menekültek között, nem tudták, mi lesz velük. Az NSZK alkotmánya szerint azonban, ha elismerik egy ember német állampolgárságát, azzal az állam kötelezettséget vállal, hogy gondoskodik róla - magyarázta.

Felidézte: ezért a nyugatnémet külügyminisztérium igyekezett felvenni a kapcsolatot a magyar hatóságokkal és segélyszervezetekkel a keletnémet menekültek ellátására. Kozma Imre és a magyar származású Csilla von Boeselager 1989. augusztus 13-án egyeztetett az ügyben a nyugatnémet követséggel. Csilla von Boeselager szállított korábban magyarországi rászorulóknak gyógyszereket, gyógyászati segédeszközöket, és ebben szorosán együttműködött Kozma Imrével - mondta.

Kozma Imre a beszélgetésen hangsúlyozta a máltai rend német tagjainak a segítségét. A magyarok szegények voltak, csak a bátorságukat és a tettekrekesztségüket tudták felajánlani, a németeknek köszönhetően érkeztek meg az első sátrak - mondta, hozzátéve: a németek a szakmai segítség mellett bátorítást is adtak.

Arról is beszámolt, hogy miután a nyugatnémet nagykövet azt kérte, hogy Zugligetben hozzák létre a tábort, a területet a nyugatnémet titkosrendőrök is őrizték, hiszen a külképviselő részben itt, a templomban működött. Úgy látja, kockázatos döntés volt befogadni a keletnémeteket, hiszen ez már politikai szerepvállalás is volt, de "hála Istennek jó következményei lettek".

Wolfgang Wagner, a máltai rend német tagja, a tábor egykori vezetője felidézte: mindig igyekezett bátorítani menekülteket, akik folyton azt kérdezték, hogy maradhatnak-e, vagy vissza kell térniük az NDK-ba.

Joachim Jauer kiemelte: a máltai rend segítőknek nagy része az éves szabadságát feláldozva jött Budapestre. Politikailag változó korszak volt ez, feszültséggel volt telített a levegő. A németeknek hálásnak kell lenniük Magyarországnak, az akkori magyar kormánynak, amiért bátor elkötelezettséggel európai, humánus döntést hozott - fogalmazott.

Pomozsi István, akinek a családja annak idején befogadott keletnémet menekülteket, arról beszélt, hogy azon a napon, amikor befejezték a lakásuk festését, este eljöttek a templomba, és ekkor hallottak arról, hogy családokra van szükség. Jelentkeztek, és másnap reggel már meg is érkeztek az első vendégek, három egyetemista fiatal - közölte. Hozzátette: később több család is lakott náluk, az egyikkel máig tartják a kapcsolatot.

Uwe Schiller egykori táborlakó azt mondta, hogy a keletnémetek elsősorban egymástól tartottak, hiszen a fennálló rendszerben veszélyes volt egy másik országban tartózkodni, annak segítségét igénybe venni, és csak félve mertek egymással beszélni azon aggódva, hogy nincs-e közöttük besúgó - magyarázta. Hozzáfűzte: érthető volt a felszabadultságuk, amikor megtudták, hogy kimehetnek az NSZK-ba.

Kozma Imre a beszélgetés végén azt is elmondta, hogy a keletnémet konzul egyszer megkérdezte tőle, miért szereti jobban a nyugatnémeteket, mint a keletnémeteket. Ő azt válaszolta, hogy bár papként neki még parancsolják is, hogy mindenkit egyformán szeressen, jobban szereti a keletnémeteket, mint a nyugatnémeteket, mert ők jobban rászorulnak a szeretetre.

A beszélgetés végén elismerést adtak át a tábor német, osztrák és magyar segítőknek. Emellett a máltai rend német tagjai 130

kerékpárt adtak át, amelyekkel magyar gyerekeknek segítenek, hogy könnyebben eljussanak az iskolába.

25 évvel ezelőtt több tízezer keletnémet érkezett Magyarországra azzal, hogy többé nem tér vissza otthonába. 1989. augusztus 14-én az MMSZ a zugligeti templom kertjében megnyitotta az első menekülttábort. Ez volt az akkori Európa legnagyobb humanitárius segélyakciója: három hónapon át 48 600 emberről gondoskodtak. Ezt a napot azóta minden évben a Befogadás napjaként ünneplik meg.